

Kõrgustes töötamise sihtkontrolli kokkuvõte

Ehitussektor on kõrge ohuhinnanguga valdkond, millele Tööinspeksioon pöörab kõrgendatud tähelepanu. Tööinspeksiooni pidevast järelevalvest ja teavitustegevusest hoolimata toimuvad jätkuvalt ehitustandril tööõnnetused, kus töötajad saab üli-raskelt vigastada või hukkub. Ehitussektoris toimunud peamiseks tööõnnetuste põhjustajaks on olnud kõrgustest kukkumine. Pea kõiki neid õnnetusi oleks olnud võimalik olnud ära hoida, kui tööandja ja töötaja oleks suurema tõsidusega suhtunud kõrgustes töötamisel ohutuse tagamisse.

Käesoleva aasta 42.töönädalal toimunud sihtkontrolli eesmärgiks oli ennetada ehitajatega toimuvaid tööõnnetusi, mille peamiseks põhjuseks on kukkumist takistavate vahendite puudumine või nende ebaõige kasutamine. Kontrolliti 85 ehitusplatsi, mille peatöövõtjaks 71 erinevat ehitusettevõtet.

Ehitusplatside kontroll maakondade lõikes:

	Harju	Ida-Viru	Jõgeva	L-Viru	Pärnu	Põlva	Rapla	Saare	Tartu	Valga	Viljandi	Võru	kokku
Ehitusplatsid	21	2	1	8	13	1	5	10	12	4	7	1	85
Rikkumised	51	18	1	46	48	2	15	19	11	5	11	2	229

Ehitusplatside kontrollimise käigus tuvastati 229 rikkumist. Enamus rikkumisi kõrvaldati 5 tööpäeva jooksul. Koostati 32 ettekirjutust. Võrdluseks 15 töönädala kõrgustes töötamise sihtkontrolliga esitati 28 ettekirjutust enam. 85 kontrollitud ehitusplatsist 10 ei olnud ühtegi rikkumist. Ehitusplatsi kontrollimise kohta koostati hinnanguleht.

Rikkumisteta 10 ehitusplatsi:

Kümnel ehitusplatsil ei olnud ühtegi rikkumist. Ilma ühegi rikkumiseta töötati Harjumaal (Nordlin Ehitus OÜ; Porto Franco OÜ; OÜ Trendmaster; OÜ Astlanda Ehitus), Saaremaal (Tesman Ehitus OÜ), Tartumaal (Mapri Ehitus OÜ; Balti Vara Fassaadid OÜ; AS TARTU EHITUS), Valgamaal (OÜ Astlanda Ehitus; OÜ Kuusk AE). 15.töönädalal toimunud kõrgustes töötamise sihtkontrolliga ei avastatud samuti Tartumaal Mapri Ehitus OÜ ehitusplatsil.

Iga kontrollitud ehitusplatsi kohta täideti hinnanguleht alljärgnevate kriteeriumite osas:

Peatöövõtja oli enamus ehitusobjektidel kohapeal.

Töökoht ja liikumisteed

Töökohta ohualad olid enamjaolt eraldatud või piiratud. Liikumisteed ei olnud korras, olid kas risustatud ajutistest juhtmetest, kaablitest 23 (15.töönädalal 17) objektil. Liikumisteedel toitekaablid ei ole kaitstud mehaaniliste vigastuste eest. Treppidel ja lahtistel avadel puudusid kaitsepiirded 30 ehitusobjektil. Tagamata ohutu liikumine. Töökohad olid piisavalt valgustatud.

Töövahendid ja redelid

Kontrollitud 63 ehitusobjektist 29 objektile ei olnud läbiviidud tellingute korrasoleku kontrolli. Sihtkontrolli käigus kontrolliti tellingute ankurdust, tööplatvorme, kaitsepiirdeid, läbikäike, treppe. Monteeritud tellingute kasutuselevõtt tuleb dokumenteerida. Paraku jäetakse korrasoleku kontroll tegemata. Näiteks Tapal, Turu 8 ei olnud enne tellingute kasutuselevõttu korraldatud tellingute korrasoleku kontrolli. Puudus kontrollakt tellingute paigalduse õigsuse kohta. 63 ehitusobjektist 28

töömaal tellingud ei vastanud nõuetele. Tellingutel puudusid vahepiirded, jalapiirded või jäigastusdiagonaalid. Mõne objekti tellingutel puudusid jalapiirded. Samuti vaadati hoone fassaadi renoveerimistöodel tellingute ja sein vahelist kaugust. Tellingute ja seinavahe ei tohi olla enam kui 30 sentimeetrit. Näiteks Pärnus, Tui 6 ehitusobjektil avastati, et III korruse nurgatellingud olid välisseinast kaugemal kui 30 cm, puudusid tellingutel sisepiirded (välisseina poolses osas). Tellingute ja sein vaheline kaugus võib olla kuni 30 sentimeetrit. Ratastellingutel vaadati veel rataspidurite korrasolekut.

Redelil puudusid tugipostide all libisemiskindlad otsikud, mitmel redelil oli tugijalg murdunud. Vigastatud redeli konstruktsioon ja seisukord ei taga kasutaja ohutust (ei ole välistatud redeli kõrvale kaldumine). Vigastatud redelite kasutamine keelati ettekirjutusega.

Isikukaitsevahendid

Kontrolliti kaitsekiivri kasutamist töökohtadel (tellingutel, tõstukitel, redelitel, katusel), kus on peavigastuse oht. Redelil tööd tehes ei kandnud töölisel kaitsekiivrid, kuigi tööprotsessist tulenevalt esines peavigastuse oht. Kohe võtsid töötajad kaitsekiivrid kui olid märganud platsile saabuvat tööinspektorit. Hinnati turvarakmete, ohutustrossi ja kõite korrasolekut ning nende kinnituskohiti. Ohutusvöösid, turvarakmeid ei kasutatud 36 kontrollitud kohast 12. Käärtõstukis töötamisel ei kasutatud kukkumiskaitsevahendeid. Üldjuhul peavad töötajad objektidel kandma kaitsejalatseid. Kontrollitud 14% ehitusplatsil töötas mõni ehitustööline ilma kaitsejalatsiteta.

Katused

Katusetöid teostati vähe. Katustel puudusid ohutuspiirded. Sellega seatakse ohu katusekatte paigaldustöid teostavad töötajad. Töötajad olid julgestamata ankurdatud ohutusvööde või –rakmetega. Samuti puudusid töötajatel peavigastuse vältimiseks kaitsekiivrid.

Korralduslik

79 kontrollitud ehitusplatsist 21 ehitusplatsil ohutu töötamise kohta oli koostamata või ajakohastamata tööohutusplaan. Seega 17% kontrollitavatel ehitusplatsidel tööd organiseerivate peatöövõtjate suhtumine näitab, et ega minu platsil küll midagi ei juhtu. Selliselt suhtumine võibki kaasa tuua järjekordse tööõnnetuse.

Tööohutusplaani ei olnud tutvustatud kõigile töötajatele. Samuti ei olnud tagatud tööohutusplaani kättesaadavus. Tööohutusplaani koostamisest ei ole kasu kui see asub koordinaatori arvutis või tööandja kontoris. Tööohutusplaan peab olema kättesaadav, sest töötajal on vaja vaadata, kuidas ja milliste isikukaitsevahenditega peaks ohutult antud tööd teostama

Hindamise tulemustest lähtudes oli 1/3 kontrollitud ehitusobjektidel iganädalane üldkontroll läbi viimata. Töötervishoiu ja tööohutuse eest vastutav koordinaator oli määramata 8 objektil. 21 objektil ei täitnud koordinaator oma tööülesandeid. Tööohutusplaan üldkontroll on ehitusplatsil puudulik, sellele viitavad leitud puudused nn. tellingute konstruktsioon ei taga töötajate ohutust (osaliselt puuduvad kaitsepiirded); ehitusobjektile lubatud isikud ei olnud varustatud ohule vastavate isikukaitsevahenditega -tellingutel ei kandnud kaitsekiivrid.

Ettekirjutused esitati 32 rikkumise kohta (tööohutusplaan koostamata, kukkumiskaitsevahendid, kaitsepiirded)

Ettekirjutusega töövahendi kasutamine keelati 8 elule ohtliku töövahendiga, neist Ida-Virumaal 1, Lääne-Virumaal 3, Pärnus 1, Raplamaal 1, Saaremaal 2 töövahendiga. Keelamist väärtsid tellingud, millel puudusid kaitsepiirded. Tellingute ja sein vaheline kaugus suurem kui 30 cm, ei olnud

rakendatud ohutusmeetmeid. Tellingute vahel ühelt tellingult teisele minekul puudusid kaitsepiirded. Keelati alumiiniumredelid, millel tugijalg murdunud.

Ettekirjutusega töö peatati 5 ehitusplatsil: Ilma kaitsekiivrita töötamine katusel, hoone teise korruse katusele paigaldatud kolme töötasandiga ehitustellingul puudusid alumised kaitsepiirded. Samuti oli seinaprofiilist tulenevalt tellingu sisekülg seinast kaugemal kui lubatud 30 cm ja töötajatel puudusid enda kinnitamiseks vajalikud isikukaitsevahendid - ankurdatav ohutusköis või -tross koos ohutusrakmetega. Fassaaditellingutel LAYHER puudusid alumised jalapiirded ehk varbalauad täies ulatuses. Argument, et jalapiirded segavad materjali üles andmist ei ole piisav, materjali jaoks tuleb ehitada eraldi lisaplatvormid mille kaudu saab materjali ohutult mööda korrust laiali vedada.

Väärteomenetlust ei algatatud ühegi rikkumise suhtes. Tööandjad likvideerisid kiiresti avastatud rikkumised.

Järelduseks: Kontrollitud 85 ehitusobjektist 10 ei esinenud ühtegi rikkumist. Seega 8,5% kontrollitud ehitusplatside üldarvust oli ehituses tööohutus tagatud. Võrdluseks: 15 tööpäeval oli 10% kontrollitud ehitusplatse ilma ühegi rikkumisest. Kokkuvõtteks on 8,5% ääretult tühine protsent. Edaspidiselt tuleb jätkata 2 korda aastas ette teatamata ehitusplatside kontrollimist. Objektide kontroll näitas, et kaugelki ei ole kõrgustes töötamisel tööohutuskultuuriga kõik korras. Töötervishoiu ja tööohutuse eest vastutavad koordinaatorid korraldavad ja koordineerivad töötervishoiu ja tööohutuslast tegevust puudulikult. Sellest tulenevalt eirati kaitsekiivri kandmist eelkõige peavigastuse ohuga töökohtades ja kõrgustes töötamisel. Tellingud nõuetekohaselt paigaldamata, puuduvad üleminekul platvormid, kaitsepiirded. Tellingutele on jätkuvalt paigaldamata kaart/lipik korrasoleku vastavuse kohta. Tööohutusplaan on ei ole ehitusobjektile kõigile seal töötavatele töötajatele kättesaadav.

Kokkuvõtte koostas

Valentina Soone

12.11.18